

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tár

614.71

Hely

Idő

"1927"

Személy

Szerző:

Cím: **Öt vagon léghöri szenny libeg Budapest felett**

Forrás:

Magyarország

Bp
(Hely)

1927. 4. 10.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (C)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Szekestóvárosi hazinyomda 1927 — 1695

Öt vagon léghöri szenny libeg Budapest felett

Régi problémája már az orvosoknak, hogy tudományos eszközökkel tisztázzák a nagyvárosok levegőjének összetételét, ami oly sok betegségnek és járványnak, legutóbb például az influenzajárványnak volt egyik főtenyezője. Ujabban a meteorológusok is csatlakoznak az orvoskutatók mellé, közöttük Szalay-Ujfalussy László dr. meteorológus, aki *„Az influenza és az időjárás”* címmel kiadott füzetében megosztalattja mindazokat a külföldi tudósokat, akik az influenza fellépésének okát keresték, s megdöbbentő adatokat tár fel arról, hogy a városi ember milyen tömegű kórokozó anyagot szív fel a levegőből. *Assmann* már 1883-ban a levegőnek változó tisztátalansága és a tüdőgyulladások között kapcsolatot vélt látni és azt találta, hogy a portartalmu levegő nagyban fokozza a járvány fejlődését. *Ragona* is a léghöri tisztátalanságnak tulajdonítja az influenza terjedését. *Aitken* skót fizikus vizsgálatainál azt találta, hogy a párisi levegő köbcentiméterenként 400—500.000 porszemecskét tartalmazott. Londonban például a léghöri szenny olyan nagy, hogy, ugyszólván, állandó köd takarja a várost, mert a levegőben libegő porszemek a köd keletkezését elősegítik. Londonnak 1880-ban volt a legködösebb esztendeje, midőn a ködös hónapokban a halálozási arányszám feltűnően felszökött. Budapest 30.000 hektár területén 12.356 hektár esik beépített belterületre; ha most itt a levegő tisztátalanságát hektáronként egy hóesés alkal-

mával 4 kg-ra tesszük, akkor csupán a belterületen 50.000 kg léghöri szenny, vagyis öt vagon piszok kerül le a földre a léghörből. *Tissandier* Párisban egy liter esővízből 25—172 milligram port és az első havazás után, egy liter havas vízből, 212 milligram, az ezután következő havazásnál már csak 108 milligram szennyet mért. *Mund* orvos azt találta, hogy Aachenben 60—160.000, Hamburgban 70—140.000, Kielben 35—60.000, a bajor Alpokban csupán 400—6000 porszem jutott egy köbcentiméterre. Ez a léghöri szenny időről-időre a csapadék útján kerül vissza a földre s magával hozza azokat a mikroorganizmusokat, amelyek a léghöriben jelen vannak. Ha ezek a mikroorganizmusok vízzel kerülnek a gyomrukba, nem okoznak bajt, de ha a léghörszervek útján, az orron és a szájon kerülnek a tüdőbe, akkor veszedelmessé válhatnak. A maximumok alkalmával uralkodó szélesend mellett a levegő portartalma nagyobb és a beteg állapotában észrevehető rosszabbodás áll elő. Általában véve az influenza is az időjáráshoz kötött betegségnek tekinthető, amelyről már 855-ben *Hanza* al *Isfahani* krónikás is megemlékezik. Szerinte az északi hideg szél hozza a türknépek felől ezt a járványt. Végül megjegyzi *Szalay-Ujfalussy* László mindvégig érdekes és tudományos füzetében, ha többen behatóan foglalkoznak a vizsgálatokkal és a különböző helyeken végzett meteorológiai megfigyeléseket egybevetik a járvány lefolyásával, ki fog derülni, melyik az a meteorológiai elem, amely ennél a járványnál a vezérszerephez jut.